

Divadlo Járy Cimrmana

PhDr. Kamila Balharová, ZŠ Tábořská, Praha

Dominantní složka	Literární výchova
Vztah k dalším podkapitolám	Práce s texty české literatury
Ročník	9.
Anotace	Učivo českého jazyka a literatury se prolíná s Mediální výchovou. Žák se seznamuje prostřednictvím internetu s domovskými webovými stránkami Divadla Járy Cimrmana, vyhledává v nich informace o jeho vzniku, historii. Informace hodnotí, diskutuje o nich, obhajuje svůj názor.
Časový rámec	3–4 hodiny
Klíčová slova	argumentace, e-mail, internet, Divadlo Járy Cimrmana, diskuse, orientace v textu, vyhledávání

Obsah

Metodika	1. Metodický přehled	2
	2. Úvod	2
	3. Metodický komentář	2
	3.1 První hodina – Vyhledávání informací	2
	3.2 Druhá hodina – Vyhodnocení	3
	3.3 Třetí hodina – Poslech	3
Materiál	4. Závěr	4
	5. Zdroje	4
	Pracovní listy pro žáky č. 1–3	5–7
	Příloha pro učitele č. 1	8

1. Metodický přehled

Klíčové kompetence	k učení, řešení problému, sociální a personální, komunikativní
Vztah k průřezovým tématům	Mediální výchova
Výukové metody a strategie	práce ve dvojici nebo samostatná práce žáků, vyhledávání a zpracování informací, řízená diskuse, prezentace práce
Co potřebujeme	připojení k internetu, počítačovou učebnu, pracovní listy, CD přehrávač

2. Úvod

V devátém ročníku základní školy završujeme jednu z etap vzdělávání žáků. Ti by měli odcházet vybaveni základními kompetencemi. Orientace ve velkém množství textu, obrazového materiálu, pochopení, porozumění, propojení informací i udržení pozornosti jsou dovednosti, které je třeba stále upevňovat, neboť s takovými úkoly se budou setkávat v praxi. Žáci budou nuceni **pracovat s internetem**, efektivně ho používat, vyhledávat v něm informace, ty třídit a systematicky dále využívat v dalším procesu učení. Uvedený námět vychází z předpokladu, že žáci prošli výukou práce s internetem a znají pravidla zasílání e-mailu. Hodina slouží jako vstupní motivace k **seznámení s divadly malých forem**.

3. Metodický komentář

3.1 První hodina – Vyhledávání informací

Připravíme pro každou dvojici žáků lístek s informacemi, podle kterých mají pracovat, a seznam otázek, na které mají odpovědět (viz **pracovní list pro žáky č. 1**).

Na začátku hodiny necháme žáky, aby se sami rozhodli, zda vytvoří dvojice nebo budou pracovat samostatně podle vlastní volby. Vybrat si žák musí před započítím práce a své rozhodnutí již nemůže v jejím průběhu změnit.

Seznámíme žáky s tím, že budou **vyhledávat na internetu**, na konkrétních webových stránkách, **informace o Divadle Jára Cimrmana**. Ty poté **pošlou e-mailem** na námi zadanou adresu.

Práci je nutno splnit, a hlavně odeslat do konce vyučovací hodiny. E-mail musí splňovat veškerá pravidla pro psaní a posílání zpráv. Připomeneme, že se nejedná o soukromou poštu mezi kamarády.

Pět minut před koncem hodiny doporučuji upozornit na čas, jinak se stává, že žáci zapomenou odeslat e-mail a v rychlosti po zvonění udělají například chybu v zadané adrese.

Tip

Pokud máte ve třídě integrované žáky se specifickou poruchou učení, je dobré nezapomenout na to, že mají problémy s orientací v textu. Podle mých zkušeností u nich tyto problémy přetrvávají ještě i v 9. ročníku, proto považují za důležité jim poměrně často zadávat úkoly na vyhledávání. Vždy je však přitom nutné dávat pozor na to, aby pro ně byl zadaný počet úkolů na jednu hodinu zvládnutelný.

3.2 Druhá hodina – Vyhodnocení

Do příští hodiny vytiskneme e-maily, ale sami je nehodnotíme. Hodnotit budou všichni společně nejen správnost odpovědí na otázky, ale i **úroveň psaní e-mailových zpráv**.

Kontrola probíhá jako společné doplnění a upřesnění získaných informací. (Odpovědi na otázky jsou v **příloze pro učitele č. 1**). Doporučuji je však před chystanou hodinou pro jistotu zkontrolovat, zda se například nezměnila cena odpoledního čísla.

Pravidla pro psaní a odeslání e-mailu

V hlavičce je vyplněn předmět a celá práce je podepsána. Samotná e-mailová adresa odesílatele místo podpisu nestačí.

Řízená diskuse

Posledním úkolem žáků je:

■ *Zaujměte stanovisko k tomu, zda Divadlo Jára Cimrmana doporučovat, či nikoli.*

Žáci se postaví do dvou řad proti sobě, podle toho, jak se rozhodli. Střídají se v argumentaci, proč toto divadlo doporučit, či nedoporučit. Předáváme slovo. Je vhodné použít alespoň náznak předávaného mikrofonu.

Pokud zaujímají všichni jedno stanovisko, a i to se může stát, jsme zastánci opačného názoru než žáci.

Posledním bodem vyhodnocení je samostatné **sebehodnocení a porovnání vlastních e-mailů**, které provede každý žák samostatně (viz **pracovní list pro žáky č. 2**). V devátém ročníku již žáci vědí, co jsou kompetence, proto v sebehodnocení již tyto výrazy používáme.

3.3 Třetí hodina – Poslech

Třetí hodinu doporučuji **poslech ukázky jedné z her Divadla Jára Cimrmana** a následné shrnutí, jak se svou skladbou i pojetím liší od klasického divadla. Po poslechu žáci vyplní **pracovní list pro žáky č. 3** (v našem případě se týkal hry Dlouhý, Široký a Krátkozraký).

4. Závěr

Očekávané cíle a výstupy:

Žák

- orientuje se ve velkém množství textu a obrazového materiálu
- třídí a systematizuje získané informace
- zdokonaluje se v práci s internetem, napíše e-mail
- zhodnotí své vlastní výsledky
- obhájí svůj názor v řízené diskusi
- sebehodnotí svůj přístup i výsledky své práce

5. Zdroje

Soukal, J.: *Čítanka 9*. SPN: Praha, 1998.

www.cimrman.at

Pracovní list pro žáky č. 1 – VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ NA WEBU

Jděte na www.cimrman.at. Najdete zde mnoho informací o Divadle Járy Cimrmana. Vyhledejte v nich odpovědi na následující otázky. Pomůckou k hledání na stránkách vám mohou být i klíčová slova obsažená v otázkách. Odpovědi na otázky pošlete za dvojici nebo sami za sebe na můj (tj. vyučujícího) e-mail. Nezapomeňte se podepsat a vyplnit předmět.

1. Kolik stojí odpolední číslo?
.....
2. Jak často Cimrmanův zpravodaj vychází?
.....
3. V historii divadla najdete, jak vzniklo, kdo se na vzniku podílel. Napište svými slovy.
.....
.....
.....
4. Kde se nachází domovská scéna Járy Cimrmana?
.....
5. Fenomén Cimrman – jeho stopy nacházíme v nesčetných zemích téměř všech kontinentů. Vypište čtyři.
.....
.....
6. Jakému povolání se věnuje, když cestuje všemi kouty naší vlasti?
.....
7. Co se bude hrát v Divadle Járy Cimrmana v ..... doplňte aktuální měsíc). Vypište všechna představení.
.....
.....
8. Prohlédněte si tyto stránky, abyste je byli schopni doporučit, či nedoporučit dalším zájemcům o toto divadlo. Svůj názor přednesete v příští hodině českého jazyka. Pokud pracujete ve dvojici, nemusíte zastávat stejný názor, můžete předvést debatu na dané téma.

Pracovní list pro žáky č. 2 – VYHODNOCENÍ**AUTOEVALUACE****Kompetence k učení****Zorientoval jsem se ve velkém množství textu, obrazového materiálu:**

bez problémů – s drobnými problémy – s velkými problémy – neorientoval jsem se

Pochopil jsem, co mám dělat:

bez problémů – s drobnými problémy – s velkými problémy – nepochopil jsem

Zadané informace jsem vyhledal a přiřadil k jednotlivým otázkám:

bez problémů – s drobnými problémy – s velkými problémy – nepodařilo se mi přiřadit

Kompetence k řešení problémů**Pracoval jsem sám – ve dvojici. Pro tento typ úkolu jsem se rozhodl:**

správně – špatně, příště se rozhodnu jinak (zdůvodnění odpovědi)

Kompetence komunikativní**Zvládl jsem pravidla zasílání e-mailu, zvládám kvalitní komunikaci s okolním světem**

bez problémů – s drobnými problémy – s velkými problémy – nezvládám

Kompetence pracovní**Dodržel jsem vymezená pravidla práce:**

ano – ne

Pracovní list pro žáky č. 3 – POSLECH

1. Jak se jmenovala Címrmanova pohádka, která u dětí propadla?

.....

2. Co způsobilo, že se z Bystrozrakého stal Krátkozraký?

.....

3. Jak se jmenovali oba královští bratři?

.....

4. Co dělal děd Vševěd s trpaslíky?

.....

5. Jakou velikost nohy měla princezna Zlatovláska?

.....

6. Jak se jmenoval strýc princezny Zlatovlásky?

.....

7. Co se stalo s vlasy děda Vševěda?

.....

8. Co dělají králíci?

.....

9. Doplňte rýmy:

Jestli se nám to podaří, půjdeme spolu k .....

Budu mít zase zlatý vlas, maličkou nožku, útlý pas,
okrouhlý bok a ňadra dmoucí,
dědečku, ty náš .....

10. Jakým způsobem získali od obra prsten?

.....

Příloha pro učitele č. 1 – ŘEŠENÍ**Řešení:**

1. Odpolední číslo stojí 2 haléře.
2. Vychází osmkrát denně.
3. Dne 23. prosince 1966 – v přenosu Nealkoholické vinárny U pavouka na stanici Praha oznámil dr. Evžen Hedvábný (vl. jménem K. Velebný) nález truhly s pozůstatostí českého génia Járy Cimrmana.

První oficiální představení Divadla Járy Cimrmana v Malostranské besedě – 4. října 1967.

Jiří Šebánek seznamuje Miloně Čepelku, Ladislava Smoljaka a Zdeňka Svěráka s úmyslem založit divadlo, zúčastnění se rozhodli přizvat k projektu jazzmana Karla Velebného, akademického sochaře Jana Trtílka, rozhlasového redaktora Oldřicha Ungra a režisérku Helenu Philippovou.

4. Domovská scéna souboru je v Žižkovském divadle Járy Cimrmana, Štítného 5, 130 00 Praha 3.

5. Zde je možností více, uvádím příklady:

Americké vládě předkládá projekt Panamského průplavu včetně libreta stejnojmenné opery.

Reformuje haličské školství.

V Paraguayi zakládá loutkové divadlo.

Ve Vídni kriminalistickou, hudební a baletní školu.

6. V Čechách dosahuje Cimrmanovo životní dílo vrcholu. Jako kočovný dentista prochází snad všemi kouty naší vlasti.

7. Aktuální seznam her daného měsíce.